

[Justitsministeren.]

Det vil jeg nu ikke saa gerne have. Jeg synes, det til Vejledning for den dømmende Myndighed er af Interesse, at der staar „aabenbart Misbrug“; det er ogsaa af Interesse for den Minister, som det drejer sig om.

Det ærede Medlem spurgte i den Forbindelse, om det var aabenbart Misbrug at begunstige Partifæller. Man kan vel ikke svare paa i al Almindelighed, om det er aabenbart Misbrug, det kommer ganske an paa Forholdene og hvilket Hverv det drejer sig om. I al Almindelighed ved Embedsudnævnelser vilde jeg sige, det var aabenbart Misbrug at begunstige Partifæller; er det derimod Hverv af en særlig politisk Karakter og med særlig politisk Formaal, bliver det straks vanskeligere at afgøre.

I den Forbindelse sagde det ærede Medlem Hr. Krag, om det ikke bør fastslaas, at enhver Minister skal handle sagligt. Jeg har ikke noget imod, at det staar der, men jeg troede, det var en Selvfølge. Jeg havde endda ikke noget imod, hvis man i en Ministeransvarlighedslov kunde faa den Tilføjelse: „ligesom Oppositionen“.

Den ærede Ordfører for de Konservative (Hasle) tog meget velvilligt paa Forslaget, men savnede en Bestemmelse om, at en Minister maa være ansvarlig, ogsaa efter at han er gaaet af. Jeg er ikke rigtig klar over — det kan jo skyldes mig selv, min manglende Indsigt i Emnet —, hvad denne Bestemmelse egentlig skulde gaa ud paa. Her drejer det sig om Ansvar, strafferetligt og erstatningsretligt Ansvar, og det er reguleret gennem Forældelsesreglerne og gennem de særlige Bestemmelser om Erstatningspligt, og saa er der, efter alt hvad der foreligger, ogsaa efter hidtidige Afgørelser, ingen Tvivl om, at indtil der er indtraadt Forældelse, eller indtil Betingelserne for Fritagelse for Erstatning er til Stede, maa Ministeren være ansvarlig, ganske uanset om han er gaaet af eller ikke. Men hvis jeg ikke har forstaaet det ærede Medlem rigtigt, kan vi drøfte det nærmere i Udvalget.

Det samme ærede Medlem omtalte Rigsretssagen fra 1856, der havde frifundet de Ministre, som ikke havde underskrevet den kongelige Beslutning. Jeg maa mene, at Forslaget her i saa Henseende ikke er saa formelt, som det ærede Medlem mente. Jeg har den Opfattelse, at det er formuleret saaledes, at man ikke blot ud fra den formelle Omstændighed, at man ikke har underskrevet, kan hævde Ansvarsfrihed, naar man i øvrigt opfylder de almindelige straffeløse erstatningsretlige Regler.

Det ærede Medlem nævnte dernæst, at et Udvalg af Rigsdagen eventuelt burde have Lov til at faa Statsraadsprotokollen at se. I Regelen vil det blive en meget mager Fornøjelse, men jeg kan ikke have noget imod, at en saadan Bestemmelse optages. Jeg ved dog ikke, om det er det ærede Medlems Mening, at den skulde staa i denne Lov. Det maatte vel nærmest henhøre under de processuelle Regler, men det kan vi drøfte til den Tid.

Det ærede Medlem hævdede, at efter Formuleringen af § 2 vilde Indenrigsministeren i sin Tid være blevet ansvarlig, naar han blot havde medvirket ved en Beslutnings Udførelse, altsaa som en Konsekvens af den af en anden truffen Beslutning, og formodede som Følge deraf, at jeg var enig med Professor Matzen. Det har jeg nu aldrig, saa vidt jeg erindrer, været paa noget som helst Punkt, saa Sandsynligheden maatte tale for, at jeg vilde være uenig med ham ogsaa paa dette Punkt. Det er jeg ogsaa. Jeg mener, at her maa kræves en vis Grad af Forsæt eller grov Uagtsomhed, saaledes at der ikke kan være Tale om Ansvar blot i Konsekvens af en af en anden truffen Beslutning.

Derimod er jeg ganske enig med det ærede Medlem, naar han kritiserer den Hørrupske Opfattelse af 1877 — der er jo ogsaa gaaet nogle Aar siden den Tid —, hvorefter enhver Udgiftsafførelse, som ikke faktisk blev bevilget af Folketinget, paadrog Ansvar. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem i, at det har ikke noget at gøre med en retslig endsige strafferetlig Betragtning, og derfor findes der jo heller ikke Regler, der kunde føre til det Resultat, i den nye Ministeransvarlighedslov.

Endelig er jeg enig med det ærede Medlem i, at § 7a naturligvis maa forstaaes i Overensstemmelse med Grundlovens § 70. Der er, saa vidt jeg har forstaaet, ikke et Menneske her i Landet, der tænker paa at røre ved Grundlovens § 70 om Domstolenes Ret til at paakende Øvrighedsmyndighedens Grænser.

Den ærede Ordfører for de Radikale syntes, at Bestemmelserne var lovlig lempelige paa enkelte Omraader, og enkelte andre Talere har givet Udtryk for det samme. Det har heller ikke været min Mening at skærpe Reglerne i en Ministeransvarlighedslov efter den Udvikling, vi har oplevet, hvorefter Arbejde og Ansvar paa alle mulige Omraader udvides og udvides. Det vilde let blive et Slag i Luften, hvis man her gav strenge Bestemmelser, for man vilde ikke kunne faa nogen retfærdig Dom-